

prof. JUDr. Ján Husár, CSc.,
Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach
Právnická fakulta

Oponentský posudok
na habilitačnú prácu JUDr. Milana Sudzinu, PhD., „Insolvenčné konania
podľa Nariadenia o insolvenčnom konaní“

Rozhodnutím pani dekanky Právnickej fakulty UPJŠ v Košiciach doc. JUDr. Gabriely Dobrovičovej, CSc. č. PRA 4294/2018 zo dňa 29. 10. 2018 som bol ustanovený za oponenta habilitačnej práce JUDr. Milana Sudzinu, PhD. „Insolvenčné konania podľa Nariadenia o insolvenčnom konaní“ (Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2018. 398 s. ISBN 978-80-8152-614-5) a na základe tohto poverenia podávam tento oponentský posudok:

K aktuálnosti zvolenej témy:

V úvode svojej habilitačnej práce uvádza autor viaceré štatistické údaje, napr. údaj o tom, že približne 50 % podnikateľských subjektov skončí svoju činnosť počas prvých piatich rokov od svojho vzniku, či údaj o tom, že približne jedna štvrtina insolvenčných konaní má cezhraničný charakter, ktoré preukazujú aktuálnosť a dôležitosť skúmanej problematiky a poukazujú na potrebu vytvorenia priaznivejšieho prostredia pre ohrozené subjekty a to aj zlepšením právneho rámca cezhraničných insolvenčných konaní prostredníctvom zefektívnenia, zjednodušenia a urýchlenia vedenia týchto konaní.

S cieľom podpory záchrany hospodársky životaschopných podnikateľských subjektov bolo prijaté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní, ktorého analýza a výklad je predmetom posudzovanej habilitačnej práce.

Cieľom habilitačnej práce bolo - popri analýze a systematickom výklade predmetného nariadenia - aj zhodnotenie uvedenej problematiky nielen z pohľadu teórie ale aj z pohľadu právnej praxe. Keďže od prijatia revidovaného Nariadenia o insolvenčnom konaní uplynuli len necelé štyri roky, javí sa na jednej strane, že ide o aktuálnu problematiku, avšak na druhej

strane sa javí, že táto úprava za takú krátku dobu nebola dostatočne preverená právno-aplikačnou praxou.

Z prehľadu odbornej literatúry tak monografickej ako i časopiseckej (predovšetkým zahraničnej proveniencie) i zoznamu judikátov prijatých predovšetkým súdnymi inštitúciami EÚ, uvedených na konci posudzovanej habilitačnej práce, vyplýva, že problematika cezhraničných insolvenčných konaní je v zahraničnej odbornej literatúre predmetom intenzívneho skúmania a v tejto problematike bolo publikovaných množstvo súdnych judikátov precizujúcich predmetnú problematiku (len autor uvádza takmer 140 rozhodnutí prijatých súdnymi inštitúciami EÚ, týkajúcich sa tejto problematiky).

Habilitačná práca JUDr. Milana Sudzinu je - popri práci M. Ďuricu Konkurné právo na Slovensku a v Európskej únii (ktorá vyšla vo viacerých vydaniach) - na Slovensku prvou odbornou monografiou zameranou na skúmanie problematiky insolvenčných konaní regulovaných európskou ligislatívou a aj z tohto pohľadu je posudzovaná habilitačná práca nielen aktuálna ale aj prínosná.

K zvoleným metódam spracovania:

Z cieľa dizertačnej práce, ktorým podľa autora bolo podať analýzu a prehľadný systematický výklad a zhodnotenie problematiky insolvenčných konaní z pohľadu teórie, ale aj právnej praxe možno vyvodit', že pri spracovaní habilitačnej práce bola využitá najmä analytická metóda a metóda výkladu normatívneho materiálu i súdnych rozhodnutí. Analýzou jednotlivých inštitútov upravených v Nariadení o insolvenčnom konaní, názorov prezentovaných v odborných monografiách i súdnych rozhodnutí získané poznatky autor syntetizoval do námětov *de lege ferenda* v členení na námety na úpravy Nariadenia o insolvenčnom konaní i slovenskej právnej úpravy konkurzu a reštrukturalizácie.

Zvolené metódy skúmania považujem za optimálne z hľadiska naplnenia cieľa práce.

K dosiahnutým výsledkom:

Posudzovaná habilitačná práca je precízne štruktúrovaná do 22. kapitol, pričom prvé tri kapitoly majú prevažne teoretický charakter a predstavujú východisko pre analýzu a výklad jednotlivých procesných inštitútov úpravy európskeho insolvenčného konania (kapitoly 4. až 21.). Ostatná 22. kapitola obsahuje námety *de lege ferenda*.

Z teoretickej časti si osobitnú pozornosť zaslúži rozbor základných zásad európskeho insolvenčného konania, ktoré sú rozpracované v 3. kapitole práce. Autor vymedzuje takýchto 11. zásad, ktoré potom bližšie rozvíja (s.51 a nasl.). Medzi zásady autor zaraďuje aj „zásadu automatického uznávania insolvenčných konaní“, ktorá podľa autora spočíva v tom, že každé rozhodnutie o začatí insolvenčného konania vynesené súdom členského štátu sa automaticky uznáva vo všetkých členských štátoch. Zrejme ide len o nepresnú formuláciu, keďže v práve nie je nič „automatické“, vhodnejšie by bolo hovoriť o tom, že rozhodnutie súdu jedného členského štátu je účinné aj v ostatných členských štátoch.

Ťažiskovými časťami posudzovanej habilitačnej práce sú kapitoly 4. až 20. práce. Autor vychádza logicky z vymedzenia insolvenčného konania podľa Nariadenia o insolvenčnom konaní a z rozlíšenia druhov insolvenčných konaní na hlavné insolvenčné konanie, vedľajšie insolvenčné konanie a územné insolvenčné konanie.

V ďalších kapitolách sa autor venuje podrobnejšie skúmaniu jednotlivých inštitútov hlavného insolvenčného konania (kapitoly 5. až 8.) a vedľajšieho insolvenčného konania (kapitola 9.).

Z inštitútov hlavného insolvenčného konania sa autor najpodrobnejšie venuje inštitútu centra hlavných záujmov dlžníka (COMI), ktorý možno označiť za kľúčový pojem európskeho insolvenčného konania. Centrum hlavných záujmov dlžníka (COMI), by malo - podľa autora – zodpovedať miestu, kde dlžník pravidelne spravuje svoje hlavné záujmy a ktoré by tretie osoby mali dokázať určiť. Požiadavky pravidelnej správy (nie iba dočasnej správy) hlavných záujmov dlžníka a jej objektívna zistiteľnosť tretími osobami (veriteľmi) musia byť splnené kumulatívne. Autor potom podrobnejšie skúma COMI právnických osôb a COMI fyzických osôb s rozlíšením na samostatne zárobkovo činné osoby a na fyzické osoby, ktoré nevykonávajú podnikateľskú činnosť.

Z novej existencie hlavného a vedľajšieho insolvenčného konania vyplýva potreba vymedzenia vzájomných vzťahov medzi týmito jednotlivými konaniami a potreba vzájomnej spolupráca a koordinácie správcov pôsobiacich v týchto konaniach jednotlivých insolvenčných súdov i spolupráca medzi správcami a insolvenčnými súdmi. Tieto otázky autor analyzuje v kapitole 8. Skúma najmä medze, či limity takejto spolupráce, či koordinácie, pričom za takýto limit považuje napr. konflikt záujmov. Spolupráca môže byť neformálna, ale podľa autora je možné pravidla tejto spolupráce a komunikácie dohodnúť aj v dohode o spolupráci.

Špecifickým problémom európskeho insolvenčného konania je insolvenčné konanie členov skupiny nadnárodných obchodných spoločností, ktorých materská a dcérske

spoločnosti sa často krát sa nachádzajú v rôznych členských štátoch. Počet takýchto insolvenčných konaní narastá a preto je potrebné zabezpečiť efektívne vedenie insolvenčných konaní týkajúcich sa členov skupiny spoločností.

Nariadenie o insolvenčnom konaní upravuje osobitný druh koordinačného konania, s inštitútom koordinátora, ktorý má aj rozhodovacie oprávnenia a inštitútom koordinačného plánu a odporúčania v koordinačnom konaní. Autor tieto inštitúty analyzuje a informatívne vysvetľuje.

K prínosu pre ďalší rozvoj vedy:

Za najvýznamnejší prínos posudzovanej habilitačnej práce považujem podrobnú analýzu a výklad inštitútov európskeho insolvenčného konania spracovanú na základe poznatkov získaných z najnovších zahraničných monografií a rozsiahlej judikatúry Súdneho dvora EU týkajúcich sa európskeho insolvenčného konania, čo významne obohacuje a prehĺbuje naše poznanie o súčasnom stave európskeho insolvenčného konania a jeho právnej úprave. Prínosom pre ďalší rozvoj vedy sú námety *de lege ferenda* prezentované vo vzťahu k európskej úprave insolvenčného konania, napr. námety týkajúce sa účinnosti diskvalifikačných rozhodnutí vydaných v jednom členskom štáte priamo aj v ostatných členských štátoch, ako aj poukázania na niektoré nepresnosti slovenskej verzie Nariadenia o insolvenčnom konaní vyplývajúce z nepresností prekladu. Originálne námety *de lege ferenda* prezentuje autor aj vo vzťahu k slovenskému zákonu o konkurze a reštrukturalizácii. Napr. návrh na doplnenie tohto zákona o povinnosť dlžníka predložiť ešte pred vyhlásením konkurze resp. pred povolením reštrukturalizácie zoznam jeho miestnych veriteľov a podrobnejšie upraviť postup zisťovania miestnych veriteľov. Podnetným je aj návrh na doplnenie zákona o konkurze a reštrukturalizácii o oprávnenie veriteľa podať návrh na vyhlásenie likvidačného konkurzu a návrh na vyhlásenie oddlžovacieho konkurzu ako aj na určenie splátkového kalendára voči fyzickej osobe, ktorá nie podnikateľom, čím by sa malo odstrániť znevýhodnenie veriteľov voči týmto dlžníkom v porovnaní s veriteľmi voči dlžníkom, ktorí sú právnickými osobami, alebo podnikateľmi fyzickými osobami.

Pri obhajobe habilitačnej práce by sa habilitant mohol zamyslieť aj na otázkou vynutiteľnosti splnenia záväzkov vyplývajúcich z koordinačných dohôd (Kapitola 17.).

Z vyššie uvedeného vyplýva jednoznačne záver, že habilitačná práca JUDr. Milana Sudzinu, PhD: „Insolvenčné konania podľa Nariadenia o insolvenčnom konaní“ svojou aktuálnosťou, rozsahom, vedeckou úrovňou spracovania a tiež po formálnej stránke spĺňa všetky kritéria, stanovené Univerzitou P. J. Šafárika a všeobecne záväznými právnymi predpismi pre tento druh kvalifikačných prác a preto navrhujem, aby po jej úspešnej obhajobe, bol JUDr. Milanovi Sudzinovi, PhD. priznaný vedecko – pedagogický titul „docent“ v odbore občianske právo

V Košiciach 31.1. 2019

